

Виходить у Львові
що два (крім неділі і
гр. кат. суботи) о 6-ї
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ:
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 13.

ПІСЬМА приймають ся
записом або франковані.

РУКОДИСИ
звертайтеся до редакції
окрім жалоб і захищання
справ поштової.

РЕКЛАМАЦІЇ
незапечатані вільні від
плати поштової

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Вісти політичні.

З краєвих соймів. — Новий плаян фінансовий. —
Події в Туреччині. — Положене в Греції. —
Іспанії в Марокку.

Wiener Ztg. оголосила патент цісарський, скликуючий сойми країн: Чехії, Горішньої Австрії і Карантії на день 21 с. м., а сойм Країни на день 23 с. м.

В чеській соймі має пройти на порядок днівний передовісім проект новелі до краєвої ординації, підвищуючою число членів виділу краївого на десять. Се предложение має бути як найскоріше візагоджене, а скоро сойм єго ухвалить, має в нарадах сойму настать перерва аж до того часу, доки той проект не одержить цісарської санкції і не верне назад до сойму. Аж тоді відбули би ся вже на основі нового закона вибори членів виділу краївого. Дальше мають бути предложені соймові: проект закона о уживанні мови в автономічних властях краю; проект правительства о заведенню окружних репрезентаций, що мають творити якуюсь частину автономної управи і реформа соймової системи виборчої. Наконець намірено також предложить проект закона о установленню постійної комісії,

до котрої належали би всі справи національні належачі до компетенції сойму, між іншими і справа шкіл меншості і всі сприави, що створять предмет національних спорів.

Скоро збере ся рада державна, предложить правительство новий плаян фінансовий, котрий містить в собі такі предложение:

I) Для впорядковання краєвих фінансів предкладає ся: 1) Податок від горівки. — 2) Правительство призовляє соймам країн, щоби они для впорядковання своїх фінансів аж до якогось, маючого близьше означити часу в міру потреби побирали дальший додаток до податку від пива. — 3) Правительство призыває соймам завести податок від приросту вартості. — 4) Соймам призовляє ся завести податок від съвітла, котрий дотичить також електричних жарючих ліл. — II) Для поправи державних фінансів ставлять ся слідуючі предложение: Заведене підвищення податку особисто доходового у вищих степенях аж до що найбільше в проценті і 2) підвищення податку від спадщини. Оба сі предложение містять ся вже в попереднім плаяні фінансовім. — Заведене оподатковання вод мінеральних.

Що до сприави заведення монополів, то розглядано предложение, які пороблено в сприаві заведення монополію срібничків і они будуть творити предмет переговорів з угорським пра-

вительством. Рішення в сій сприаві ще не западло. Як зачувати, послідна рада міністрів ваймала ся лише тими предложеннями, які дотикають впорядковання фінансів країн і сприава збільшення державних доходів може аж тоді бути предметом наради, коли вже будуть установлені вимоги війської управи.

Як доносять в Константинополі, розпочалися в цілій Туреччині приготовлення до бранки християн до служби в турецькому войску. Обчислють, що в сім році буде 50.000 християн приділених до турецької армії. Для дальнього розвою сії сприави важне буде питання, чи правительство скоче християнських вояків приділяти до тих відділів войска, що знаходяться поза їх рідними сторонами. Таке поступовання стрімко би серед християн на великий опір і спонукало би їх духовних начальників до протесту. То можна було пізнати також по ухвалих болгарського конгресу, який не давно тому відбувся в Солуні, а котрий висказав ся рішучо за тим, щоби войско було розміщуване в тих сторонах, в яких походить. В християнських кругах викликає то велике негодовання, що власті турецкі в декотрих сторонах все ще не перестають стягати від християн такси за увільнення від служби войскової. Болгарський екзархат захадав від

Крадіжка в банку.

Американська історія — Ф. Клеменса.

(Дальше).

2.

Мр. Вільзер, що вів касу в банку, відкрив перший влом і закликає тарас мр. Мур.

Оба споглядали через якийсь час здивовані на касу, а відтак якби на команду зачали репограти ся на ціле горло.

— А щезли би они, як они то зручно зробили — сказав Мур.

— Славна гадка взагалі!

— Тож то намучили ся они коло такої роботи!

— Бідні, жаль мені їх сердечно.

І знов зачали репограти ся.

— Але поки що — відозвав ся Вільзер, замикаючи двері ведучі до контори — згодимо ся чей оба на то, що ділше не давати о тім поліції знати?

— Я зовсім тої гадки.

— Она лиши непотрібно завдає собі труду, а виновника таки не зловить.

— Ольрайт, сер!

— Тоті володюги не посміють бити у великий дзвін об тім, як то они зловили ся, а для нас — ги, для нас не могло би якого дурнішого стати ся, як би наші партії, що

мають до нас так позве довіре, довідали ся, що наш тресор, на котрий они з таким страхом божим споглядають, гадаючи, що в нім мілони, таїй порожній.

— Повітувту первого, то треба ще його стягнути.

— То значить двіста до триста тисячів доларів нових іплат.

— Та я так само рахую. Аж до того часу мусимо сю школу старати ся затаїти, як лише можна.

— Я заложу блакою і заслоню чим. А самої каси пред' іхто й не доторкає ся, хиба лиш ми самі.

Вільзер здрібив, як кава.

Била десята година, коли один із вовчих дав знати, що якийсь пан хоче поговорити з паном Вільзером або з паном Муром або з обоїм.

— Хто то такий? — спитав Мур.

— Якийсь пан Смайс.

— Смайс? Таких імен знаю триста.

— Розходиться ся о якусь дуже важну сприаву.

— Ага — певно хоче вложити гроші до банку?

— На такого він не виглядає, пане Мур.

— Ні? Ну, все одно, заведіть его до розмовниці.

Він пішов також туди, щоби довідати ся, чого той якийсь незнаний хоче. Той поклонився чимно, коли увійшов, але мр. Мур леві відклонився ему, бо дрантиво елегантне

одине гостя вказувало на якогось, що прийшов о щось просити або старати ся о посаду.

— Чого хочете? — спитав він «го до сить вілісто».

— Чи маю честь з паном Вільзером?

— Мур —

— Дякую уклінно — дуже мені приятно.

— Е, що там — чого хочете? Час то

гроши, то чей знаєте.

— Знаю, пане — і я заложив би ся, що час ужитий на мене значить для вас богато грошей.

— Що хочете тим сказато?

— Будьте ласкаві, закличте ще пана Вільзера — я хотів би мати честь також і з ним познайомити ся.

— Пане — скажіть по правді, чим можу вам служити?

— Предложу мою сприаву в присутності обох панів шефів.

Мур засміяв ся. — Дивний з вас чоловік, пане — замуркотів він. Але він задзвонив і крикнув до входячого слуги: Мр. Вільзер.

Містер Вільзер явив ся сейчас.

— Чей іхто не буде нас тут підслухувати? — розвідував ся незнаний.

— Тут? Ні.

Оба панове видивилися здивовані насамперед один на другого а відтак кождий з них на гостя.

— Наш інтерес найліпше заладодити між собою самими.

— До чорта, який інтерес?

Незнаний, не чекаючи запрошення, взял

Чергі, щоби ті супн., які Греції в той-своє
сіб мусіли заплатити, були ім назад звернені.

Турецьке правительство постановило урвати бувшому султанові Абдул Гамідові з его пенсії дальших сто турецьких фунтів місячно, щоби їх призначити его 17 літньому синові Абдурагібові. Молодий князь не буде вже дальше жити зі своїм батьком, лише буде служити як офіцер при однім з полків артилерії. Пенсію Абдул-Гаміда знижено тепер на 800 турецьких фунтів.

Як доносять з Атини, прийшло вже до порозуміння межи королем а президентом міністрів Мавроміхалісом. Ериза кабінету і подорож наслідника престола під час отворення парламенту суть виключені. Бувший президент міністрів Теотокіс не перестає виступати з острою критикою против жадань офіцієрів і фінансових планів правителства, що викликало велике занепокоєння навіть серед прихильників зого партії, котрі обіцяли ся підпорати жаданням офіцієрів. Міністер війни виступає також против Теотокіса, котрій доказував, що збройну силу Греції не можна буде піднести до 150.000 мужа. Міністер війни доказує проти і каже, що разом з семи роками резерви армії грецької може дійти до сили 150.000 мужа.

Як доносять до „Polit. Corr.“ з Мадрида, пороблено в Мадрілі такі вогні приготовлення

до відшвидка руку Гілбілі і нестужовані Іспанців наперед заряджено в такі обсяги, що небавком приде до рішучих операцій. Сподіваються ся, що воєнний похід закінчиться вже до кількох неділь, може навіть вже з кінцем цього місяця.

Н О В И Н К И.

Львів, дні 16го вересня 1909

— Іменування і перенесення. П. Намістник переніс старосту Станислава Боднара з Чорткова до Подігоржа, а управу старосту в Чорткові передав старшому комісареві повітовому Тадееві Махаревичеві. — П. Намістник іменував канцеліста Намісництва, Івана Чоловського канцелістом поліції в статті Дирекції поліції у Львові, а канцеліста поліції Автона Глода канцелістом Намісництва.

— Ц. к. Гімназия в руским язиком викладався в Перемишлі. Усний іспит звільнені в осіннім реченні відбудеться в тутешнім заведенні дні 23 вересня 1909 р. Абитуриєнти приступаючи до того іспиту мають зголоситись в канцелярії дирекції в дніх від 20—22 вересня і евентуально зложити прислану таксу.

— Отворене часового уряду поштового Львів 12. Ц. к. Уряд поштовий Львів 12, котрий входить в жите під час сесій сеймових, вістасе отворений з днем 16 вересня с. р. о годині IX перед

полуднем. Уряд той получений буде за помочию 6-кратного ходу денно з ц. к. урядом поштовим Львів 1.

— Зі Станиславова. Звичайні загальні збори філії Руск. Тов. педагогічного в Станиславові відбудуться в середу 29 вересня о 2 годині по полудні, в домі „Бурси педагогічної“, при улиці Пелеша ч. 11, з отсім порядком дневним: 1) Відчитане протоколу з попередніх загальних зборів. 2) Звіт з діяльності виділу і звіт касовий. 3) Звіт з ведення бурси. 4) Звіт контрольної комісії. 5) Вибір нового виділу. 6) Внесення і інтерпелляції членів. — Просить ся о численній участі.

— Зівірське убийство. Вночі з неділі на понеділок дня 12 с. м. паробчаки: Іван Солоньский, літ 20 і Ілярко Грех, літ 20, всі з Якубової Волі, дрогобицького повіту, допустилися до страшного, звірського убийства на особі царобка Олексія Дмитраха, літ 25, сина Федя. Згаданого дня була в коршмі музика довго вночі, при котрій забавлялися навіані паробки і як звичайно між паробками буває, в забаві почали зводити з собою свої рахунки Олексія Дмитраха і Дмитро Голинка, котрій дістав два рази в лиці від Олексія Дмитраха. Обиджений Дмитро Голинка змовився від своїми товаришами і напали вночі на вертаючого Олексу Дмитраха в корчму до дому та близько его хати в страшний спосіб його убили. Розбили голову аж до мозку, повибивали зуби, вибили очі і так немилосерно позбавили життя, хотій Олексія Дмитраха просив їх серед болів: „Даруйте ми жите“. Чули сей крик 2 сусіди але боялися показувати з боязни перед убийниками. Щоби згубити всякий слід виновнику переоділи трупа, привязали до его плечій жорнаний камінь, звязали ноги і так виволікли з півтора кілометра за село на „тожів“ та кинули у вир; а щоби домівників увести в блуд куфер убитого напакованій глиною і проочно одіжю кинули у керніцю, щоби збудити підозріні що десь виїхав. Однак сусід батька убитого, що чув крик, сповістив про все брата убитого Ілька Дмитраха з Лужка далішого на торії в Дрогобичі дні 13 с. м., а сей повідомив сейчас старостю і жандармерію, котра 2 виновників приарештувала і відставила до Дрогобича — а третій Дмитро Голинка втік і десь сковался. Тіло у воді нашли, ідучи за слідами крові. Єсть також в селі агент поліційний в Дрогобича. Арештували також Олексу Яхна, підоарінного о участі.

— Арештовані вломники. В справі крадіжі з вломом в Перемишлі у ювеліра Вайнштока вела перемиска поліція спільно з львівською доходження, котрі не позісталі без успіху. Один з вломників забрав був з собою верхник Вайнштока і той его зрадив. По тім верхнику удалося львівській поліції вислідити ваного й добре старого кримінальника Івана Вільчинського, котрій недавно тоді втік в Кульпаркова, де его власти віддали були під лікарську обсервацию. Крім верхника знайдено ще при нім богато золотих дрібниць. На основі его зізвіту арештувалася поліція ще Савла Янерера і Давида Ферштера, знаних таї же добре львівських злодіїв.

— Наглі случаї смерти у Львові. Вчера по полудніколо 2 год. померла нагло Карolina Леськевич, літ 39, жінка функціонарка земінничого, замешкала на Вульці ч. 32. О тій наглій смерти повідомлено поліцію. Міський лікар, др. Сербенський, котрій явився на місці не міг розслідити причини смерти в виду того, що ціле тіло було сильно пессиніло. Чоловік помершої Леськевич підав, що жінка его була аж до посідання хвилі здорові і пригомна. Що ся стало, він не знає. Тіло помершої відставлено до інститута судової медичної в цілі переведення секції.

Повисший случай загадочної наглої смерти у Львові є вже третій до вількох двів. Два інші сталися в родині Мехля Манца при ул. Газовій ч. 4. В суботу померла его 63 літна жінка, а в понеділок о 6 год. рано 22-літня донька. Обі жінки захоплені вночі з пятниці на суботу, по спожитю шабасової вечери. В обох случаях смерти заражено як севію та так і бактеріологічні досліди дієктив. Вислід дослідів, виконаний в ц. к. Заведеню для гігієни, виключив безусловнохолеру. З висліду секції показалося, що матір померла перед проявом хронічного, а донька перед острого нежиту (катару) кишок. Було то без сумніву затроене наєзвіжими стравами. Характеристичне було поступовання родини померших. Коли в понеділок перед полуднем заїхав віз по тіла до

Вільзера лиши вкусяв ся в губи. — Двайцять тисячів — подав він.

— Трийцять — —

— Двайцять п'ять — —

Смайс встав байдужно. — Я собі хотіть — я —

— Ну, про мене трийцять — поспішив ся Вільзер додати. — Але лиши під услівем, що ви через п'ять днів безусловно будете мовчати і вікому нічого не скажете.

— То само собою розуміється.

Тоті панове мали, видно, „на всякий случай“ приготовлені гроші, бо Мур витягнув зараз поларес і виплатив тих трийцять тисячів зараз ма стіл трийцятма банкнотами по тисячі доларів.

Смайс попросив відтак обох спільників, щоби они відступилися на сам конець стола, відтак приступив, перечислив і з дуже уклінним „Дякую красно“, склав їх до кишень.

— Желаю щасливої дороги, мої панове!

— Чорт би вас вхопив! — забурмітів Мур.

Інженер Смайс вийшов із комінати, обернений обережно аж до послідної хвили яскінною з радості лицем до обох достойних властителів банку.

(Конець буде).

— Так і мало бути! Чи гадаєте, що ми білиши гроші для панів злодіїв? Гроші заносять ся в безпечно місце, де би їх такі як ви не знайшли.

— Так, так? Але так звичайно не водиться по банках. А хибаж від чого у вас тога каса безпечно від огню і злодіїв? Я переконаний, що коли вістъ о тім розійде ся, публака мимо того всіх кинеться приступом до вашого банку а поліція також не вдоволить ся тим, що ви її наговорите.

Мур і Вільзер розвлючені лиши подивилися один на другого.

— Повисшу суму — говорив Смайс дальше — взял собі мій товариш, котрій має жінку і діти. Я вийшов з порожніми руками — для того, гадаю, зрозумієте, що то зовсім спровадивши, коли ви єдете о тім розійтися ся, публака мимо того всіх кинеться приступом до вашого банку а поліція також не вдоволить ся тим, що ви її наговорите.

Оба спільники зачали щось дуже пильно шептати з собою. Відтак Вільзер кількома кроками пустив ся до дверей.

— Стійте — відозвав ся до него інженер — ані кроком дальше! Будьте ласкаві, панове, посідайте собі онтам на софі. Впрочім запамятайте собі: Там на улиці жде на мене мій приятель, а коли я за пів години не зайду

НАВОЗИ

штичні

Купуйте лише у ЮРІЯ
ПАСЛАВСКОГО
у Львові ул. Панська
ч. 11.

Склад на місці.

При замовленю найменше 20 сотнарів метричних кредит аж до року!

— РУСКІ ДИКТАТИ для народних шкіл і до приватної науки. На підставі правописних правил зладив і методичними вказівками доповинив Йосиф Танчаковський, учитель школи ім. Шашкевича у Львові. Ціни примірника 70 сотників. „Диктати“ можна дістати майже у всіх книгарнях у Львові, в книгарнях в Бережанах, Коломиї, Переяславі, Н. Санчи, Станиславові, Тернополі і в Чернівцях, а також у автора, котрий висилає „Диктати“ під опаскою (5 сотників). Рада шкільна краєва рішила зачислити повисіші книжку до книжок, що надаються ся до бібліотек шкільних як підручник для учителів народних шкіл.

КНИЖКИ

на нагороди ПИЛЬНОСТИ.

Книжки рускі а також і польські апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педагогічної улиця Сикстуска ч. 47, в книгарні Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочі учительської в Коломиї (Народ. Дім) і у всіх книгарнях в краї.

I. Образкові книжочки для дітей.

Дітвора, опр. 1 К.
Зъвіріта домашні, опр. 80 с.
Приятелі дітей, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розвивки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зъвірів, опр. 1·50 К.
Літною порою, опр. 150 К.
Діточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселій съвіт 60 с.
Дікі зъвіріята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефуні 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелі чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповідання.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Грімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовський: Народні думи, ч. I. бр. 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовський: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр. 80 с.
Др. М. Пачовський: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.

Гете-Франко: Лис Микита, третє нове видане
бр. 1 К, опр. I·30 К.

Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр.
2·20 К.

Жите і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.

Калитовський: Подорож съв. Николая, драма
тична гра, бр. 20 с.

Іллі Кокорудз: Спомини з Атес і ілюст. бр.
1·80 К, опр. 2·10 К.

Свен Гедін: Крізь пустині Азії. ч. I. бр. 1 К,
опр. 1·30 К.

Свен Гедін: Крізь пустині Азії ч. II. бр. 1 К,
опр. 1·30 К.

Свен Генін: Крізь пустині Азії, ч. III. бр. 1 К,
опр. 1·30 К.

Свен Гедін: Крізь пустині Азії, ч. IV. бр. 2 К,
опр. 2·30 К.

Билина про Ілью Муромця і его славні подвиги,
бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодіжі і для народу.

Молитвеник народний, нове розширене видане
по 50, 70 с. і 1 К.

Китиця желань, нове розширене видане, бр.
40 с., опр. 60 с.

Т. Шевченко: Кобзар для дітей, (друге попр.
видане) бр. 30 с.

Гордієнко: Картагинці і Римляне, бр. 40 с.,
опр. 60 с.

Мальота: Без родини, нове видане, бр. 80 с.,
опр. 1·10 К.

Дніпровська Чайка, Коза-Дереза (дітчина оперетка)
1 К.

Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII.
століття, бр. 40 с., опр. 60 с.

Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50
К, опр. в пол. 2·70 К.

Др. Ів. Франко: Коли ще зъвірі говорили, бр.
80 с., опр. 1·10 К.

В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.

Ів. Спілка: На чужині, бр. 40 с., опр. 60 с.

О. Катренко: Оповідання, бр. 40 с., опр. 60 с.

Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр.
50 с., опр. 70 с.

А. Кримський: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.

Головна

Агенція днівників і оголошень у Львові

Пасаж Гавсмана число 9.

приймає

пренумерату на всі днівники
краєві і заграницяні
по цінах оригінальних.

Образки з історії України Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.

Марта Борецька, третє видане, бр. 50 с., опр.
70 сот

Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.

О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.

М. Вовчок: Інсегнатутка, бр. 40 с., опр. 60 с.

Дивні пригоди Комаха Санґвіна і, бр. 48 сот.

Малий съпіванник, бр. 20 с., опр. 34 с.

Клавдія Лукашевич: Серед цвітів, ком. в 2.
діях, бр. 14 с., опр. 30 с.

Е. Ярошинська: Друга китиця для малих
дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.

Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.

Королевський: Дві могилі, бр. 18 с., опр. 32 с.
Англійські казки, бр. 24 с., опр. 40 с.

Е. Ярошинська: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.

Др. І. Франко: Абу Казимові капці, бр. 60 с.,
опр. 90 с.

Збиточник Гумфрі (з англійского), бр. 70 сот.,
опр. 1 К.

Робінсон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.

А. Глібів: Байки, бр. 10 с.
Істория куска хліба (з французского), бр. 50 с.,
опр. 70 с.

Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.

Кіплінг: В Джунглях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Легенди і оповідання, бр. 30
сот., опр. 50 с.

І. Б. Двоножний зъвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки
школяра, бр. 40 с., опр. 70 с.

Джонатан Свіфт: Подорож 1улівера до краю
великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.

Е. Ярошинська: Заповіт (збірка оповідань), бр.
30 с., опр. 50 сот.

Уличник (з французского, перекл. А. Крушель-
ницький), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.

В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федъкович: Вибір поезій, додаток до ч. 24.
„Давінка“.

„Давінок“, брошувані річники по 4 К.

„Давінок“ „з р. 1906 і 1907
по 6 К.“

Японські казки, бр. 30 с.

Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.